

Chuyển Giao Công Nghệ: Huấn Luyện Thư Viện Học Tại Đại Học Trà Vinh Tháng 10 Năm 2015

Lâm Vĩnh-Thế, M.L.S.
Librarian Emeritus
University of Saskatchewan
CANADA

[1]

Hè năm 2015, do sự giới thiệu của Tiến Sĩ Trương Trí Vũ, Chủ Tịch, Viện Phát Triển Bền Vững Việt Nam (Institute for Sustainable Development in Vietnam), Tiến Sĩ Phạm Tiết Khánh, Hiệu Trưởng Trường Đại Học Trà Vinh đã liên lạc mời tôi về huấn luyện cho nhân viên thư viện của Trường. Tôi và một bạn đồng nghiệp, Chị Phạm Thị Lệ-Hương, đã về Việt Nam vào cuối tháng 10-2015 và đã phụ trách một khóa huấn luyện trong một tuần lễ, từ ngày 26 đến ngày 30 tháng 10 năm 2015, với mục tiêu là truyền đạt ba tiêu chuẩn quốc tế của ngành thư viện cho nhân viên của thư viện Đại Học Trà Vinh.^[1] Bài viết này cố gắng ghi lại những diễn tiến mà tôi còn nhớ được trong việc thực hiện dự án Chuyển Giao Công Nghệ (Transfer of Technology) quan trọng này.

Dự Án Hợp Tác Quốc Tế

Việc đầu tiên tôi đã làm là chuyển lời mời này đến Bà Huyền Tôn Nữ Liên-Hương, Chủ Tịch, Hội Hỗ Trợ Giáo Dục và Thư Viện Việt Nam (Library and Education Assistance Foundation for Vietnam = LEAF-VN), và với tư cách là Giám Đốc Dự Án (Project Director) của Hội, tôi khuyến cáo là Hội LEAF-VN nên chấp nhận lời mời này và thực hiện nó như một dự án Chuyển Giao Công Nghệ của Hội với sự cộng tác chặt chẽ và chia sẻ trách nhiệm với Đại Học Trà Vinh như sau:

- Hội LEAF-VN và Trường Đại Học Trà Vinh cùng hợp lực trong việc tổ chức một Khóa Huấn Luyện về Thư Viện Học cho nhân viên của Đại Học Trà Vinh và, dựa theo khuyến cáo của Hội LEAF-VN, có thêm sự tham gia của nhân viên thư viện của một số đại học khác trong Vùng Đồng Bằng Sông Cửu Long;
- Hội LEAF-VN: cung cấp hai giảng viên và soạn thảo tài liệu học tập cho Khóa Huấn Luyện, và chi trả chi phí di chuyển bằng phi cơ giữa Bắc Mỹ (Hoa Kỳ và Canada) và Việt Nam;
- Đại Học Trà Vinh: cung cấp cơ sở vật chất và các trang thiết bị cần thiết cho việc huấn luyện cũng như đảm nhận việc in ấn các tài liệu học tập để phân phối miễn phí cho các học viên, và chịu trách nhiệm về việc ăn ở, đi lại tại Việt Nam cho hai giảng viên trong thời gian của Khóa Huấn Luyện

Bà Liên-Hương và Tiến Sĩ Khánh đồng ý hoàn toàn với đề nghị của tôi. Hội LEAF-VN đã đề cử một phái đoàn của Hội gồm:

- Hai Giảng Viên là:
 - Giáo Sư Lâm Vĩnh-Thế, Giám Đốc Dự Án của Hội, Master of Library Science (M.L.S., 1973, Syracuse University, New York, Hoa Kỳ), Librarian Emeritus, Đại Học Saskatchewan, Canada
 - Giáo Sư Phạm Thị Lệ-Hương, Thư Ký của Hội, Master of Library Science (M.L.S., 1972, Emporia Teachers' College, Kansas, Hoa Kỳ), Faculty Emerita, Modesto Junior College, Hoa Kỳ
- Một Quan Sát Viên:
 - Ông Hoàng Ngọc Hữu, Phó Chủ Tịch của Hội, Systems Analyst

Nội Dung Chuyển Giao Công Nghệ

Sau khi nhận được sự phân công từ Chị Liên-Hương, Chủ Tịch Hội LEAF-VN, Chị Lệ-Hương, Anh Hữu, và tôi, qua điện thư, và đôi khi cả điện thoại, đã tiến hành thảo luận về nội dung của việc Chuyển Giao Công Nghệ lần này.

Trường Đại Học Trà Vinh lúc đó vừa xây xong Thư viện mới rất hiện đại, như chúng ta thấy trong các tấm ảnh bên dưới đây:



Tiền cảnh Thư Viện mới 5 tầng của Đại Học Trà Vinh



Thư viện Đại Học Trà Vinh – Quầy lưu hành



Thư viện Đại Học Trà Vinh – Kho Sách



Thư viện Đại Học Trà Vinh – Phòng đọc sách



Thư viện Đại Học Trà Vinh – Phòng máy tính

Nhận thấy rõ quyết tâm và chủ trương hiện đại hóa hệ thống thư viện của Giáo sư Hiệu Trưởng Phạm Tiết Khánh cho Trường đại Học Trà Vinh, chúng tôi quyết định tiến hành việc huấn luyện cho nhân viên thư viện nhằm mục đích giúp họ có đầy đủ kiến thức và khả năng để thực hiện hệ thống thư mục trực tuyến OPAC (Online Public Access Catalog) như các thư viện đại học của Bắc Mỹ. Do đó, nội dung chính của dự án Chuyển Giao Công Nghệ này là truyền đạt cho nhân viên Thư Viện Đại Học Trà Vinh ba tiêu chuẩn chính về Biên Mục (Cataloging) của Bắc Mỹ:

- Bộ Quy Tắc Biên Mục Anh Mỹ, Ấn Bản lần thứ hai (Anglo-American Cataloging Rules, Second Edition = AACR2) được sử dụng trong việc thực hiện công tác biên mục mô tả (Descriptive Cataloging) các tài liệu của thư viện
- Bộ Tiêu Đề Đề Mục của Thư Viện Quốc Hội Hoa Kỳ (Library of Congress Subject Headings = LCSH) được sử dụng để thực hiện công tác biên mục môn loại (Subject Cataloging) các tài liệu của thư viện
- Khuôn Mẫu MARC 21 (MARC 21 Format; MARC = **MA**chine-**R**eadable **C**ataloging) được sử dụng để chuyển đổi các biểu ghi biên mục trên thẻ thành những ký lục điện tử (electronic bibliographic record) cho OPAC

Trên cơ sở của quyết định chung đó, Chị Lệ-Hương và tôi đã bắt tay vào việc soạn thảo giáo trình huấn luyện cho hai tiêu chuẩn biên mục đó bằng chương trình điện toán Powerpoint của Microsoft, và dưới đây là ảnh của trang mở đầu, và nội dung chương trình huấn luyện:

Khóa Huấn Luyện **Biên Mục Mô Tả và Môn Loại** **26/10/2015 -- 30/10/2015**

G.S. Lâm Vĩnh-Thế, MLS
Librarian Emeritus
University of Saskatchewan
CANADA

G.S. Phạm Thị Lê-Hương, MLS
Faculty Emerita
Modesto Junior College
U.S.A.

Ngày Thứ Nhất : AACR2

Buổi Sáng:

8:00 – 9:00 : Nghi thức
Khai giảng
9:00 – 10:00 : Giới thiệu
Bộ Quy Tắc AACR2
10:00 – 10:30: Nghỉ giải
lao
10:30 – 12:00: Phần I của
AACR2 : Mô Tả
(Description)

Buổi Chiều:

- 13:00 – 15:00: Phần II
của AACR2: Các Điểm
Truy Dụng (Access
Points)
- 15:00 – 15:30: Nghỉ giải
lao
- 15:30 – 17:00: Phần II
của AACR2 (Tiếp theo)

Ngày Thứ Nhì: Hệ Thống LCSH

- | | |
|----------------------------|-----------------------------|
| • <u>Buổi Sáng:</u> | • <u>Buổi Chiều:</u> |
| • Lịch sử | • Các Loại Tiểu Phân Mục |
| • Các Nguyên Tắc Căn Bản | • Tiêu Đề Chuẩn |
| • Các Loại Tiêu Đề | |

Ngày Thứ Ba: MARC 21

- | | |
|------------------------------|-----------------------------|
| • <u>Buổi Sáng:</u> | • <u>Buổi Chiều:</u> |
| • Cấu Trúc | • Giới Thiệu Các Trường |
| • Các Trường (Fields) | - 1XX, 2XX |
| • Các Trường con (Subfields) | - 3XX, 4XX |
| • Chỉ Thị (Indicators) | - 5XX, 6XX |
| | - 7XX, 8XX, 9XX |

Ngày Thứ Tư: Thực Tập

- | | |
|----------------------------|-----------------------------|
| • <u>Buổi Sáng:</u> | • <u>Buổi Chiều:</u> |
| • Thực Tập: Bài Tập 1-10 | • Thực Tập: Bài Tập 11-20 |

Ngày Thứ Năm:

- **Buổi Sáng:**
- Thực Tập: Bài Tập 21-30
- **Buổi Chiều:**
- 13:00 – 15:00: Câu hỏi và Trả lời
- 15:00 – 15:30: Nghỉ giải lao
- 15:30 – 17:00: Nghi thức Bế giảng và Cấp Chứng chỉ

Đến Sài Gòn

Chị Phạm Thị Lệ-Hương và Anh Hoàng Ngọc Hữu đi chuyến bay của hãng Hàng Không Mỹ United Airlines, phần tôi và bà xã tôi thì đi chuyến bay của hãng Hàng Không Đài Loan EVA Air, và chúng tôi cùng đến Sài Gòn vào buổi sáng ngày Thứ Sáu 23-10-2015.

Chị Lệ-Hương và anh Hữu đều về trú ngụ nơi nhà của thân nhân tại Sài Gòn, riêng vợ chồng tôi thì thuê phòng tại một khách sạn nhỏ có tên là Khách Sạn Đặng Dung của thành phố trên con đường cùng tên ở Quận Nhứt. Chiều hôm đó có người chị bà con cô cậu ruột với bà xã tôi, Chị Sáu Định, đã có hẹn trước, từ Vĩnh Long lên và mượn phòng trong cùng khách sạn với vợ chồng tôi.

Tối hôm đó, vợ chồng Anh Hữu mời vợ chồng tôi và Chị Lệ-Hương đến ăn tối tại nhà hàng của vợ chồng anh trong khu Thảo Điền, sát bờ sông Sài Gòn. Hiện diện tại bữa ăn tối hôm đó còn có thêm hai người bạn đồng nghiệp của chị Lệ-Hương và tôi trong ngành thư viện tại Việt Nam lúc đó đều đã nghỉ hưu: 1) Anh Lê Ngọc Oánh, nguyên Giám Đốc Thư Viện của Đại Học Mở Sài Gòn (Saigon Open University), Master of Library Science, Emporia Teachers' College, Kansas, 1972 (cùng Khóa với Chị Lệ-Hương), trước 1975 là Phó Chủ Tịch, Ban Chấp Hành của Hội Thư Viện Việt Nam (nhiệm kỳ 1975 mà tôi là Chủ Tịch, và Chị Lệ-Hương là Thủ Quỹ); 2) Anh Nguyễn Minh Hiệp, nguyên Giám Đốc Thư Viện Cao Học, Đại Học Khoa Học Tự Nhiên, thuộc Đại Học Quốc Gia Thành Phố Hồ Chí Minh, Master of Library and Information Science, Simmons College, Boston, Massachusetts, 1995.

Sáng hôm sau, Thứ Bảy, 24-10-2015, khoảng 8 giờ, có xe của Trường Đại Học Trà Vinh đến khách sạn Đặng Dung đón vợ chồng tôi và Chị Sáu. Sau đó anh tài xế, theo hướng dẫn của tôi, lái xe đến nhà nơi Chị Lệ-Hương trú ngụ để rước Chị Lệ-Hương và Anh Hữu (theo hẹn đã đến đó trước 9 giờ). Sau đó chúng tôi cùng đi ăn sáng tại một tiệm phở ở trung tâm Sài Gòn. Ăn sáng xong, chúng tôi rời Sài Gòn khoảng 9 giờ rưỡi và đến Trà Vinh lúc gần 12 giờ trưa; chuyến xe đã đi được nhanh như vậy vì lộ trình không còn phải qua các phà Mỹ Thuận và Vàm Cống như hồi trước

1975 nữa, mà bây giờ là qua 3 cây cầu rất hiện đại mới xây xong là Cầu Rạch Miễu (Mỹ Tho), Cầu Hàm Luông (Bến Tre) và Cầu Cổ Chiên (giữa Bến Tre và Trà Vinh).

Khóa Huấn Luyện

Đến chủ tọa Lễ Khai Giảng Khóa Huấn Luyện tại Phòng Máy Tính của Thư Viện Đại Học Trà Vinh, vào lúc 8 giờ sáng Ngày Thứ Hai, 26-10-2015, là Giáo Sư Hiệu Phó Võ Hoàng Khải. Hiện diện tại buổi lễ còn có ông Nguyễn Ngọc Tú, Giám Đốc Thư Viện, và bà Nguyễn Thị Mai Khanh, Trưởng Ban Liên Lạc Quốc Tế của trường.



Giáo Sư Hiệu Phó đọc diễn văn tại buổi Lễ Khai Giảng Khóa Huấn Luyện

Trong diễn văn khai mạc Khóa Huấn Luyện, Giáo Sư Hiệu Phó đã thay mặt Giáo Sư Hiệu Trưởng và nhà trường hoan nghênh dự án hợp tác quốc tế này, cảm ơn sự đóng góp tích cực của Hội LEAF-VN nói chung và của hai giảng viên nói riêng, nhấn nhủ các học viên cố gắng tích cực học tập và tiếp thu tốt kiến thức và kỹ năng sẽ được truyền đạt, và chúc khóa huấn luyện thành công mỹ mãn

Sau diễn văn khai mạc của Giáo Sư Hiệu Phó, tôi đã đại diện Hội LEAF-VN phát biểu ngắn gọn trình bày Tôn Chỉ và Mục Đích của Hội,



Tác giả trình bày về Tôn Chỉ và Mục Đích của Hội LEAF-VN trong Lễ Khai Giảng Khóa Huấn Luyện

Khóa Huấn Luyện đã diễn ra theo đúng chương trình đã định, theo đúng tinh thần Chuyển Giao Công Nghệ như Hội LEAF-VN đã đề ra trong dự án hợp tác với Đại Học Trà Vinh. Lớp học được tổ chức ngay tại Phòng Máy Tính của Thư Viện, mỗi học viên đều có truy cập vào máy tính, và toàn bộ giáo trình soạn thảo bằng chương trình điện toán Powerpoint được chiếu trên một màn hình lớn trong suốt các buổi học.



Tác giả trong một buổi học của Khóa Huấn Luyện

Mặc dù rất bận rộn với công việc, Giáo Sư Hiệu Trưởng Phạm Tiết Khánh đã cố gắng dành thời gian đến thăm Khóa Huấn Luyện, thăm hỏi và tặng quà cho các giảng viên và các thành viên khác của phái đoàn Hội LEAF-VN



Giáo Sư Hiệu Trường đến thăm Phái đoàn Hội LEAF-VN

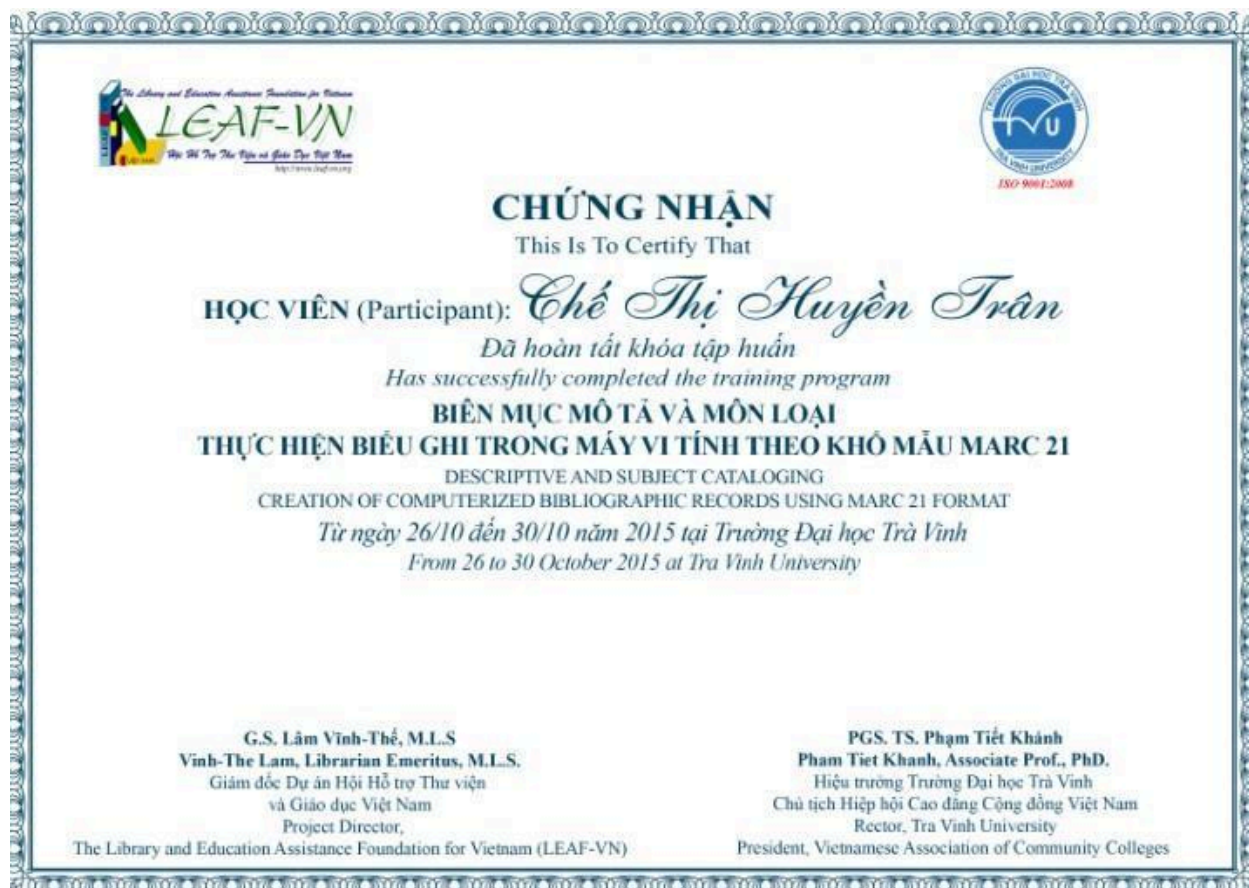
Khóa Huấn Luyện đã thành công tốt đẹp, và Lễ Bế Giảng Khóa Huấn Luyện đã được tổ chức vào lúc 15:30 chiều Ngày Thứ Sáu, 30-10-2015, tại phòng họp lớn của Trường dưới sự chủ tọa của Giáo Sư Hiệu Phó Võ Hoàng Khải, người mang cà vạt màu vàng, đứng giữa hàng đầu, trong tấm ảnh bên dưới đây:



Lễ Bế Giảng Khóa Huấn Luyện

Tất cả học viên tốt nghiệp Khóa Huấn Luyện đều được cấp phát giấy Chứng Nhận Đã Hoàn Tất Khóa Huấn Luyện bằng hai ngôn ngữ Việt-Anh, có chữ ký của Giáo

Sư Phạm Tiết Khánh, Hiệu Trưởng Trường Đại Học Trà Vinh, và Giáo Sư Lâm Vĩnh Thế, Giám Đốc Dự Án, Đại Diện Hội LEAF-VN:



Thay Lời Kết

Quyết tâm hiện đại hóa hệ thống thư viện của Giáo Sư Phạm Tiết Khánh, Hiệu Trưởng Trường Đại Học Trà Vinh, đã là khởi điểm cho Dự Án Hợp Tác Quốc Tế Chuyên Giao Công Nghệ này của Hội Bảo Trợ Giáo Dục và Thư Viện Việt Nam (LEAF-VN) mà tác giả bài viết này, với tư cách là Giám Đốc Dự Án của Hội, cùng với Cô Phạm Thị Lệ-Hương, Thư Ký của Hội, đã thực hiện thành công tốt đẹp cho Thư Viện của Trường Đại Học Trà Vinh, giúp cho Thư Viện hiện nay đã có được một OPAC (Online Public Access Catalog) theo đúng tiêu chuẩn quốc tế như các thư viện đại học của Bắc Mỹ.

GHI CHÚ:

1. Lâm Vĩnh-Thế và Phạm Thị Lệ-Hương. **Tường trình về công tác tại Đại Học Trà Vinh vào cuối tháng 10-2015**, tài liệu trực tuyến, có thể đọc toàn văn tại địa chỉ Internet sau đây: [Tuyển](#)

[tập Vĩnh Nhơn Lâm Vĩnh Thế: Tường Trình Về Công Tác Tại Đại Học Trà Vinh Vào Cuối Tháng 10-2015 \(tuyen-tap-vinh-nhon-lam-vinh-the.blogspot.com\)](http://tuyen-tap-vinh-nhon-lam-vinh-the.blogspot.com)